

НЧ „Искрица 1901“ с. Скобелево

Отчетен доклад

за дейността на ЧН при НЧ „Искрица 1901“ с. Скобелево през мандата от
01.01.2017 г. до 27.03.2020 г.

Уважаеми читалищни членове,

На 31.03.2017 год. беше избрано читалищно настоятелство в състав: Янка Христозова – председател; Жека Костадинова – секретар и членове - Румяна Запрянова, Марийка Апостолова и Керушка Точева. На отчетното събрание през март 2019 год. на мястото на последните две, по обективни причини, бяха избрани нови членове на ЧН, а именно – Емил Маринов и Иванка Пейчева.

Днес, съгласно чл. 14 ал. 1 т. 8 от ЗНЧ поради изтичане на мандата ще направим не само отчет, а и ще изберем ново ръководство .

През отчетения период дейността на ЧН беше насочена за изпълнение на общинските годишни програми и тези на читалището, приемани ежегодно на Общите годишни отчетни събрания съгласно чл.15 ал. 1 от ЗНЧ.

I. Библиотечна дейност.

И през трите години на мандата 50% от предоставената ни субсидия, съгласно договора с кмета на общината беше изразходвана за библиотечна дейност. През 2017г. – 3500 лв.; през 2018г. – 5600лв., а през 2019г. ~~не~~ приблизително 7500 лв.

Средствата са изразходвани за заплата на библиотекаря, интернет, абонамент, закупуване на нови книги, хонорар за оператор на компютър, организиране на тържества посветени на бележити поети и писатели и др.

През 2017г. библиотеката разполагаше с 9470 книги, през 2018г. – 9610. За трите години на мандата са постъпили чрез дарения 394 книги; отчислени са 50. Сега библиотеката разполага с 9704 тома книги. В движението „Дари книга“ се включиха много скобелевци – Стати Димитров, Стефан Янков, Минка Янчева, Антон Велев, Румяна Запрянова и др. Нови ценни книги ни дариха – депутатът от 44-то Народно събрание Галя Захариева; гостуващите ни поети Иван Енчев, Йордан Нанчев, Атанас Капралов, Тодорка Николова.

Най – редовни читатели на библиотеката са Иван Костов, Атанаска Толева, Емилия Георгиева, Апостол Ангелов, Пейчо Димов, Делчо Ангелов и др.

Библиотекарката редовно издава стенлисти за бележити дати и годишнини на исторически събития и личности. Нужна е по – голяма инициативност от страна на библиотекаря за популяризирането на нови актуални книги, за превръщането на библиотеката в притегателен център, особено за децата.

През 2017 г., 2018 г. и 2019 г. бяха организирани интересни библиотечни инициативи например под мотото „Моето лято, в моето родно село“. Конкурсното начало за най – добра рисунка от родния пейзаж, най – добър разказ, стихотворение, описан ритуал и др. стимулира участието на децата. Ангажирането им в подобни прояви подпомага тяхната интеграция (всички са от ромски произход) и влияе положително върху възпитанието им. Разработеният проект от председателя на читалището за обхващане на децата през лятната ваканция в полезни дейности, през 2019 год. беше одобрен от община Димитровград. За целта бяха отпуснати целево 500 лв., които бяха използвани за организиране на среща с поета Атанас Капралов, директор на НЛМ гр. София, за жури, озвучаване и видеозапис. В началото на лятната ваканция бяха закупени блокчета и боички, които бяха раздадени на децата. На 21.09.2019 год. беше проведен един чудесен общински празник, посветен на деня на Независимостта на България с участие на деца както от Скобелево, така и от Върбица, Сталево, Горски извор, Добрич, Длъгнево, Ябълково и Димитровград – НЧ “Устрем 2017“.

Гостуваше ни общинска детска Формация „Галаксико“ с прекрасни танцови изпълнения. Болшинството от децата, участници в рецитаторския конкурс, бяха научили наизуст по едно стихотворение от стихосбирката „Балът на цветята“ (Ат. Капралов). Изпълненията на децата стихове, песни и танци, бяха посрещани с бурни аплодисменти в препълнената зала. Най – добрите бяха наградени - първите места с ранички, вторите с тениски, третите с несесери.

В началото на 2018 год. проектът „Гениалният поет Яворов – наша национална гордост“ също беше подготвен от председателя на читалището и класиран сред печелившите 74 проекта от общо подадени над 250^{от} читалища от пет области в Южна България за участие в конкурс, обявен от фондация „Пловдив 2019“.

Отпуснати бяха 2 600 лв. През м. юни 2018 г. бяха преведени 2 080 лв. Предстои да бъдат преведени още 520 лв.

Реализирането на проекта съдейства да се засилят контактите с ОУ „В. Левски“ с. Ябълково, с фондация „П. К. Яворов“ и къща - музей „П. К. Яворов“ гр. Чирпан, с Националния литературен музей гр. София, арменската общност гр. Пловдив и много читалища от общината и страната, особено с включването им в Националния рецитаторски конкурс през октомври 2018 год. и Националния поетичен конкурс 2019 год. Активизирана бе и дейността на библиотеката, организиран бе кръжок с децата по рецитаторско майсторство, засили се търсенето на Яворовите произведения и биографиите, отразяващи жизнения му път.

В първия по рода си „Национален рецитаторски конкурс“ се включиха 48 участници (29 под 18 годишна възраст и 19 над 18 годишна възраст) Прекрасното изпълнение от Тугай Шенол от Кърджали на гениалното стихотворение „Градушка“ предизвика сълзи в очите най-вече на хора, преживели този ужас в младежките си години.

В Националния поетичен конкурс 31 поета от различни краища на страната изпратиха по 3 стихотворения. Най – добрите бяха поместени в сборник, издаден от читалището.

Съвсем основателно при разпределение на държавната субсидия половината от средствата съгласно договора с кмета на общината се изразходват за библиотечна дейност. И в бъдеще НЧ „Искрица 1901“ следва да продължи със специфичния си новаторски подход в това направление, за засилване любовта на децата към литературата. Едно чудесно средство за формиране на нравственост и интегриране на подрастващото поколение (предимно от ромски произход) към целокупното българско общество. Разработката на проекти е важна страна в дейността на библиотеката. Разбира се не винаги библиотекаря може да има нужната подготовка и знания в областта на литературата. Недопустимо е обаче безотговорното отношение към библиотечната документация – дневник, книга за движение на библиотечния фонд, книга за дарения, актове за придобиване и отчисление на литература, ежегодна актуализация в МК, което естествено се отразява негативно върху точкуването чрез механизма за разпределение на държавната субсидия.

II. Културно – масова дейност и художествена самодейност.

В това направление през 2017г. са изразходвани – 6610,80лв.; през 2018г. – 5514,12лв.; през 2019г. – 6106 лв. През трите години на мандата стремежът на читалищното настоятелство беше насочен към усъвършенствувание формите и средствата за културно – просветна дейност, за постигане максимален ефект относно засилване интереса на хората към културните прояви в селото. През 2017г. и 2018г. организирахме регионален фестивал „Турското робство и

борбата за освобождение в българските народни песни“. Участие взеха над 10 колектива от община Димитровград, общ. Минерални бани и община Хасково, за разлика от 2015г. и 2016г., когато се изяха над 20 колектива. Причината за участието на по-малко колективи беше изключително лошото време на 03.03.2018г. и невъзможността за превозване на самодейците. През 2019г. се наложи да наблегнем повече на спечелените проекти – общински и европейски, касаещи литературна тематика, разбира се, съчетана с разнообразни музикални и танцови изпълнения. Уважаеми читалищни дейци, цялостната културна дейност в Скобелево не би имала съответния ефект, ако липсваше художествена самодейност. И през трите години на мандата функционираха пет самодейни колектива – фолклорна група, група за стари градски песни, група за ритуали, детски танцов състав и кръжок по рецитаторско майсторство.

Фолклорната група и детския танцов състав имаха най – много изяви.

През 2018г. фолклорната група с художествен ръководител Златка Иванова завоюва 6 медала – 3 златни медала (2 на МФФ гр. Неделино; 1 в с. Крепост) и един ^{в с. Сребище} бронзов (Евро – фолк с. Влас - ритуали). За отбелязване е и първото място на фолклорната група на XIV Национален Петропавловски събор, както и групата и индивидуалния изпълнител Златка Иванова получиха плакети и парични награди съответно по 100 лв. През 2018г. медалите бяха 4 (2 златни и 2 бронзови). Спечелено беше първо място от Златка Иванова за изпълнение на стари градски песни, на НФ с. Крум и първо място от Петропавловски събор.

През 2019 год. медалите са два – от МФ гр. Неделино. Общо за мандата 12 медала. Основен е приноса на художествения ръководител Златка Иванова и на редовните участници в репетициите, а именно – Ангелина Ангелова, Янка Тенчева, Керушка Точева, Канка Киркова (2017г. и 2018г.), Ирина Ганчева, Ирина Костадинова (2017г. и 2018г.). ЧН ù благодари за това, че се отзова на молбата ни да вземе участие в подготовката и изйвата на Петропавловския събор и НФ Неделино през 2019г.; Жека Костадинова, Румяна Запрянова, Емилия Георгиева, Иванка Пейчева.

За 2017, 2018 и 2019год. детския танцов състав получи три бронзови медала на НФ „Да се хванем на хорце и пеем и танцуваме от сърце“, провеждан от НЧ „Нов път 2011“ в с. Добрич.

Кръжока по рецитаторско майсторство имаше изяви на организирания празник в деня на Независимостта през 2017г. и 2019г. под надслов „Моето лято, в моето родно село“ и по време на Яворовите дни. Сейчил Любомирова спечели първо място на Националния рецитаторски конкурс 2018г.

Читалищното настоятелство изпълнява Календарния план, като наред с изпълнението на спечелените проекти участва в организирането на съвместните културни прояви с кметството, пенсионерския клуб, църквата, училището – „Бабин ден“, деня на лозаря, Националния празник, деня на самодееца, 8-ми март, „Петдесетница“, 1-ви ноември, Коледа.

Колкото до привличането на самодейски колективи отвън, винаги сме го правили, като не сме разходвали нито един лев повече от пътните разходи.

А някои колективи, като мъжката вокална група от с. Сусам през 2018г. (на Националния празник) и този на с. Тракия, Старо Загорско не взеха пари, даже и за пътни разходи.

Самодейната култура на гр. Чирпан ежегодно е достигала до нас – музикално-поетични рецитали, народни песни и танци.

Вероятно някои си спомнят, че преди няколко години бе проведен разговор с ръководството на Тракийския ансамбъл за осигуряването му на селския събор „Петдесетница“. Поискаха, с отстъпка 1200лв.

Новото ръководство, което ще изберем днес, вярваме, че ще засили контактите си с различни културни институции за внасяне още по-голямо разнообразие в културния живот на селото и по-пълно задоволяване духовните потребности на населението.

Уважаеми читалищни дейци,

Много е важно да продължи функционирането на фолклорната група, но за това е необходима индивидуална работа с младите жени от ромския етнос и особено участието на Златка в този процес. Не може талант като нейния да не достига до хората. Повече внимание и грижи от наша страна, за съхраняване и популяризиране на таланта ѝ.

Народните традиции не само в духовната сфера, но и в бита заслужават внимание. Скобелевките участват редовно в кулинарни прояви. През 2017г. Румяна Запрянова зае първо място (с пълнена зелка на Коледната изложба в Димитровград и 100лв. парична награда) и второ място за Дорка Толева с умело направените лозови сърми (75лв. награда).

През 2018 год., на кулинарния празник в с. Сталево. Керушка Точева зае второ място с българ, през 2019г., - първо място с качамак, през 2018г. Румяна Запрянова зае трето място със смигдал.

На коктейлите, организирани по повод поетични празници, почти всички вземат участие. Най-активни са Ангелина Ангелова, Ирина Ганчева, Керушка Точева, Емилия Георгиева, Мая Лазарова и др., които представят своите умения в кулинарното изкуство. Изненада беше оригиналната баница на Иринка Ганчева, поднесена на „Бабин ден“ тази година.

Уважаеми читалищни дейци, за условията и средствата с които разполага НЧ „Искрица 1901“ с. Скобелево резултатите са насърчителни. Нужно е обаче да се положат още по-големи усилия от новоизбраното ръководство на читалището, за прилагане на нови, иновативни подходи в работата, с цел привличане на повече хора в самодейността, за интеграция на населението от ромския етнос към културните ценности на обществото. Следва да се набляга още повече за популяризирането на културните прояви и засилване интереса и присъствието на хората в тях.

III. Усъвършенствуване на материалната база и финансовата дейност.

За 2017 г. бяха изразходвани 3 203,74 лв. за административно стопанска дейност.

През 2018 г. 3 536,80 лв., а през 2019 г. – 13 000 лв.

През 2018 г. беше извършен ремонт на $\frac{1}{4}$ от покрива на читалищната сграда, а през 2019 г. на другата една четвърт. Използуването на стари керемиди спомогна да бъде поставен нов балатум в голямата зала на читалището и офиса. През 2018 г. се наложи да бъде извършен спешен ремонт със средства от общината, поради предстоящото реализиране на проект от национален характер със спонсорството на фондация „Пловдив 2019 – Европейска столица на културата“. През 2019 г. наред с държавната субсидия за дейност ни беше разпределена допълнително държавна субсидия в размер на 10 000 лв. за ремонт на покрива, като от нея бяха изразходвани 9 957 лв. за тази цел, плюс подовото покритие в посочените по – горе зали.

През 2017 г. за читалищна дейност читалището ни получи държавна субсидия в размер на 11 000 лв. През 2018 г. 12 500 лв., а през 2019 г. – 14 000 лв. + 10 000лв. за ремонт на покрива.

От фондация „Пловдив 2019 – Европейска столица на културата“ ни преведоха 2 080 лв. през 2018 г. и очакваме 520 лв. през 2020 г. за реализиране на две крупни с обществена значимост културни прояви, посветени на Яворов.

От дарения през 2017 г. постъпиха 504 лв.; през 2018 г. 610 лв.; през 2019 г. – 660 лв. За отбелязване е, че една част от паричните награди за класираните на първите места в националните конкурси бяха връчени директно от НЕОХИМ Димитровград. На всички рецитатори през 2018 г. и поети през 2019 г. бяха връчени символите на НЕОХИМ – бутилка вино и оригинален тефтер.

Ежегодно читалището получава дарение от арендаторите Таня и Генчо Илиеви, хора с възрожденски дух и родолюбиви чувства. И през 2018г. и 2019г. те дариха по 300 лв. за Яворовите дни. Читалището получава ежегодно и рента от 24 дка селскостопанска земя.

За приобщаване на бизнесмените в решаване културните проблеми на селото голям е делът на кмета Емил Маринов. Особено през 2018 г., когато направи съпричастни много от тях, включително и депутати, като Галя Захариева и Евгения Ангелова. Самият той направи лично дарение за класирани рецитатори. Редовно подпомага коледните тържества.

И през трите години на мандата разходите се извършват в изпълнение на приетия бюджет от Общото събрание, и след обсъждане в заседания на ЧН преди всяка културна проява или други дейности – ремонт, обзавеждане и др.

Ежемесечно представяме финансов отчет за приходите и разходите в общината, а по тримесечия разходите по направления – библиотечна дейност, художествена самодейност и административно – стопанска дейност. На тримесечие също така се правят и отчети за дейността на читалището, съчетани с план за следващото тримесечие.

Стремежът ни през целия мандат беше насочен към целесъобразно изразходване на предоставената ни субсидия. За целта полагахме усилия за привличане на повече хора в реализирането на културните прояви, за да се постигат целите за успешно развитие на страната ни чрез образовани и културни хора.

Вярваме, че новото ръководство, което ще изберем днес, ще развива още по – успешно тази тенденция.

IV. Ръководство и управление на читалището

Читалищното настоятелство се състои от пет души и през трите години на мандата. През 2018 г. ни напусна завинаги Марийка Апостолова – учителка, активен член на настоятелството, особено в работата с децата. На нейно място през март 2019 год. беше избрана Иванка Пейчева. Самоотвод си направи Керушка Точева, на нейно място бе избран кмета на Скобелево Емил Маринов. Настоятелството работи в екип. Своевременно се обсъждат и анализират проблеми, планове, отчети и др.

Участието на Иванка Пейчева спомогна за издигане равнището на фолклорната ни група. Кмета подпомага контактите с бизнеса и общината. Жека Кострадинова секретар - винаги е участвала в подготовката на празници и ритуали.

Румяна Запрянова е единствения щатен служител в читалището. Отговорно се отнасяше към съхраняването на книжния фонд, развитие движението „Дари книга“, но не достатъчно по водене на библиотечната документация. Подготвяше с желание украсата по повод празници, но често даваше отпор срещу организирането на по – важни културни прояви. Въпреки нашите предложения за посещение на курс по компютърна

грамотност, тя не го направи. Касовата и протоколна книга води добре, под редовния контрол на председателя и проверителната комисия.

Имаме счетоводител – консултант от Димитровград, който води цялата финансова отчетност на читалището.

По решение на Общото събрание културно–масовите и административно – стопански дейности се изпълняват от председателя на читалището, за което получава чисто месечно възнаграждение 92,50 лв. Съгласно подписания с членовете на настоятелството граждански договор подготвя всички планове, план – сценарии, отчети за дейността на читалището, организация на културни прояви, срещи с литературни творци и дейци на културата, разработва проекти и др. През мандата подготви 5 важни проекта. През 2017 год. беше спечелен един общински „Моето лято, в моето родно село“ на стойност 800 лв., през 2018 год. – един (Пловдив 2019 – „Европейска столица на културата“ под мотото „Гениалният поет Яворов – наша национална гордост“), на стойност 2 600 лв.

През 2019 год. бе спечелен общински проект за организиране лятната работа с децата, на стойност 500 лв.

И петте проекта са в направление „Библиотечна и информационна дейност“. През 2019 год. проекта за нови книги от МК не мина, поради факта, че преди 4 години спечелихме такъв на стойност 1 000 лв.

През 2019г. отпуснаха на читалища, които никога не са получавали безплатни книги от МК, а и разполагат с три пъти по- малък книжен фонд от нашия.

Ежегодно читалищното настоятелство следва да попълва информационна карта до МК. В противен случай, или ако не е утвърдена от МК съгласно ЗНЧ се лишава от държавна субсидия. Наред с това ежегодно, пак до МК се подава информация за актуалното състояние на библиотеката. Ако не бъде направено това, илиако е направено, но не бъдесъобразено с изискванията, също има проблеми с пререгистрацията на читалището и държавната субсидия. Новото ръководство следв да се съобразява с тези изисквания – те са основни за функциониране на читалището и са прерогатив най – вече на секретаря на ЧН и библиотекаря.

Проверителната комисия се състои от трима души; Тянка Костова – председател и Членове – Недялка Георгиева и Лидия Хубенова. През мандата са извършили общо 12 ревизии и са давани конкретни препоръки за отстраняване на допуснатите грешки.

Разбира се, не само това. Тянка Костова и Недялка Георгиева са пример за активно участие в културния живот на читалището и селото.

Уважаеми читалищни членове, много важно условие за по – добра ефективност и всеобхватност в културния живот на Скобелево има съвместната работа с кметството, пенсионерския клуб ^{ОУ „В. Левски“} с. Ябълково и църквата.

Кметът Емил Маринов спомогна, и особено като член на настоятелството за подобряване на взаимодействието между институциите – кметство, читалище, църква и НПО – пенсионерски клуб.

Съвместно с църквата беше организиран „Трифон Зарезан“ и благотворителна дейност на „Богородица“.

Разбира се, особено много разчитаме на колектива на ОУ „Васил Левски“ с. Ябълково. Голям дял за това има положителното отношение на директорката на училището – Елза Видева и колектива, с най – активното участие на Таня Христова, Младенова, Валя Статева и Павлина Тодорова. Радващо е, черквоводството на читалището и учителския колектив добре разбират, че възпитанието на децата следва да бъде ангажимент на цялото общество.

Скъпи Скобелевци,

Днес предстои да изберем ново ЧН, което вярваме ще отговори на предизвикателствата на времето за мобилизиране усилията на всички в издигане образователното и културно ниво на населението, за просперитет на милата ни Родина – България.